

سند تفصیلی تجربه

همکار گرامی با سلام و احترام

سند تفصیلی شامل ۵ بخش مشخصات، طرح کلی، بدنه اصلی، نکات مهم و موارد تکمیلی است. هرچند ممکن است در نگاه اول برخی بخش‌ها تکراری به نظر برسد، اما پاسخ هریک از سوالات مختلف می‌تواند بازتاب دهنده بخشی از دانش ضمنی که در ذهن فرد صاحب تجربه پنهان شده است، باشد و از این طریق به قوت سند تجربه کمک نماید.

ابعاد و تعداد کادرها و جداول به تناسب مطلب باید تنظیم شود. ضمناً توضیحاتی به رنگ آبی در خصوص هریک از سوالات در کادر مربوطه وارد شده است که در هنگام پرکردن سند با پاسخ خبره محترم جایگزین خواهد شد.

پیشنهاد می‌گردد با توجه به ساختار و تعدد سوالات در فرصت مقتضی و ترجیحاً به طور تدریجی سند تفصیلی را تکمیل نمایید.

لطفاً برای دریافت هر گونه اطلاعات تکمیلی در خصوص این نمون برگ با گروه تحقیق و توسعه دفتر مرکزی تماس حاصل فرمایید .

با سپاس فراوان

گروه تحقیق و توسعه جامعه تعلیمات اسلامی



جامعه تعلیمات اسلامی

دبستان دخترانه امام علی (ع)

عنوان تجربه:

روش آموزشی نوین (یادگیری اکتشافی)

اعضای گروه مستندسازی تجربه:

ناهید دادگستر نیا

زهرا دادگستر نیا

طیبه پرنو

سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴

الف) مشخصات کلی

مجریان تجربه

نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت در مدرسه
ناهید دادگستر نیا	کارشناسی (ریاضی و علوم حدیث)	مدیر
زهرا دادگستر نیا	کارشناس ارشد (نهج البلاغه)	معاون آموزشی
طیبه پرنو	کارشناسی (روانشناسی کودک)	آموزگار کلاس دوم

مشخصات مدرسه

نام مدرسه: دخترانه امام علی (ع)

مقطع تحصیلی: دبستان ☒ دبیرستان دوره اول ☐ دبیرستان دوره دوم ☐

مشخصات کلی تجربه

زمینه تجربه: رهبری مدرسه ☒ دستیابی به تعالی مدرسه ☐ دستیابی دانش آموزان به هویت اسلامی ☐

دستیابی دانش آموزان به جهش علمی ☒ دستیابی به مدرسه ICT مبنا ☐

۱- پیشینه حرفه ای مجریان:

ناهید دادگستر نیا : مدیر دبستان در جهت اجرای روش آموزشی اکتشافی هدایت شده با سابقه ۲۶ سال خدمت در آموزش و پرورش

زهره دادگستر نیا: ۱۱ سال سابقه خدمت که ۵ سال در مقطع دبیرستان به عنوان معاون پرورشی و ۶ سال معاون آموزشی دبستان امام علی (ع) فعالیت کرده اند ایشان دوره های تخصصی روش آموزشی اکتشافی را گذرانده اند و از سال ۸۹ به عنوان معاون آموزشی دبستان دخترانه امام علی (ع) مشغول به فعالیت می باشند. همچنین دوره های اختلالات یادگیری را گذرانده اند. خانم زهره دادگستر نیا به عنوان معاون آموزشی دوره های همه کتاب های جدید التالیف را که توسط دفتر تامین نیروی انسانی برقرار گردیده گذرانده اند.

طیبه پرنو: آموزگار کلاس دوم مجری این طرح به مدت ۶ سال، دارای مدرک روانشناسی کودک. ایشان به مدت یکسال به عنوان مربی پیش دبستان فعالیت داشتند سپس از سال تحصیلی ۹۰ در دبستان دخترانه امام علی (ع) به عنوان آموزگار کلاس دوم مشغول شدند. خانم پرنو در مورد روش اجرایی این شیوه آموزشی دوره های مختلفی را گذرانده اند. از جمله دوره های آموزشی که در مجتمع میزان برگزار شد و دوره های آموزشی خلاقیت و رفتار درمانی که توسط دکتر تبریزی در دانشگاه تهران برگزار گردید و همچنین ایشان دوره های کتب جدید التالیف را گذرانده اند

۲- دیدگاه های اصلی

امروزه یادگیری توان فرد در حل مسائل آموزشی و پرورشی است. کسب علوم و فنون در دنیای پیچیده امروز نیاز به روش های آموزشی نوین به جای روش های آموزشی سنتی و غیرکارآمد دارد. لذا دبستان امام علی (ع) از سال ۸۸ که آغاز به فعالیت نمود بنابراین گذاشت که از قالب روش های آموزشی سنتی بیرون بیاید و فعالیت در مدرسه را با روش های آموزشی نوین اکتشافی هدایت شده آغاز کند چه بسا این روش بیشتر منطبق با سند تحول می باشد.

ب) طرح کلی تجربه

۳- مخاطبان (بهره‌برداران آتی) تجربه



۴- سوالات اساسی مربوط به تجربه

آیا اولیا همکاری و همیاری لازم را با مدرسه در طی اجرای این روش آموزشی خواهند داشت؟

آیا می توان نیروهای کارآمد و خلاق جذب نمود که قدرت اجرای این طرح را داشته باشند؟

آموزش کادر اجرایی و آموزگاران با چه اساتیدی و در چه مقطع زمانی صورت خواهد گرفت؟

با توجه به اینکه این روش آموزشی سنتی نمی باشد و تجهیزات متناسب به این روش را می خواهد، آیا می توان امکانات لازم را مهیا کرد؟

کلیدواژه‌های پیشنهادی: اولیا و مربیان، یادگیری اکتشافی، خلاقیت،

الف: متخصصین تربیت کودکان خصوصا مربیان مدارس ابتدایی همواره در ذهن خویش به دنبال یافتن پاسخ برخی سوالات جدی بودند مثلا:

چرا انگیزه تحصیل در دانش آموزان پس از گذشت مدتی دچار افت می شود؟ چرا کودکان بدون تشویق و تنبیه وظایف خود را انجام نمی دهند؟ چرا با نشاط در مدرسه حاضر نمی شوند و اساسا مدرسه و یادگیری خوشایندشان نیست؟ چرا اکثر کودکان در شناخت و بکارگیری توانمندی هایشان و آموخته هایشان دچار ضعف هستند؟ چرا کودکان از پس حل مسائل روزمره شان بر نمی آیند؟ چرا تقریبا ۸۰ درصد معلمان فرصت کشف و تلاش و اندیشیدن برای حل مسئله را از دانش آموزان گرفته اند. و چندین چرای دیگر

ب: تا کنون برای حل این مشکلات تلاش هایی صورت گرفته و راه حل هایی نیز پیشنهاد گردیده ولی هرگز نتیجه ی مطلوب عاید نشده است چرا که پیشنهادها و روشهای اجرا شده دچار نقایص زیر بوده است :

بی توجهی به مقتضیات فرهنگی و ملی جامعه ی اسلامی ایران/ عدم توانایی پاسخگویی نظام تربیت آموزش پرورش فعلی و راه حل های پیشنهاد شده به نیاز های فردی و اجتماعی متربیان / ضعف ارتباط مشخص با سیاست ها و آرمان های توسعه ی همه جانبه در چشم انداز دراز مدت کشور /

ج: تا کنون در روش های آموزشی سنتی که هم اکنون در کشور ما برقرار است ۸۰ درصد مربیان فقط یافته های خود را به شاگردان انتقال میدهند. مشکلاتی از این روش آموزشی عاید دانش آموزان ما شده است عدم ایجاد موقعیت مطلوب یادگیری عدم آموزش چگونه اندیشیدن و تقویت خود یادگیری عدم تفکر نقاد عدم رشد اعتماد به نفس و عزت نفس عدم پرورش روحیه ی مشارکتی و گروهی و عدم آموزشهای مهارت زندگی و ... از جمله مواردی است که در صورت اجرا نشدن چنین طرحی کماکان مثل گذشته گریبان گیر دانش آموزان این مرزو بوم خواهد بود.

د: پیش بینی شده است که با پیاده کردن روش (یادگیری اکتشافی هدایت شده) نه تنها نقایصی که در

قسمت قبل به آن اشاره شد برطرف گردد بلکه پیامدهای زیر را برای دانش آموزان خواهد داشت:

در این روش با توجه به اینکه به یادگیرندگان هم استقلال و هم مسئولیت لازم برای کشف مفاهیم و برقراری ارتباط بین آنها داده میشود در نتیجه زمینه های مناسب فراهم می آید تا آنان خود به پاسخ پرسش هایشان برسند و شکست و پیروزی را خود تجربه کنند و تلاششان را برای رسیدن به هدف بیشتر کنند. ایجاد مهارت های خوب درک کردن مانند خوب دیدن شنیدن و لمس کردن و انتقال مطالب در موقعیت های جدید از پیامدهای بسیار مهم روش های یادگیری اکتشافی است در چنین روشی دانش آموزان به مثابه ی دانشمندان کوچکی در نظر گرفته شده اند که قادرند مشکلات خود را اعم از علمی مهارتی عاطفی و... حل کنند. یادگیری آنها عمقی و در سطوح عالی شناختی با توجه به نیازهایشان کاربردی می شود. و نقش معلم هدایت دانش آموزان برای رسیدن به راه حل مناسب است.

ه: این مجموعه با امید به اینکه بتواند نقشه ی راهی برای مشعل داران عرصه ی تعلیم و تربیت (و معلمین) باشد تا با اتخاذ روش های نوین تدریس از رسالت خویش پاسداری کرده و زمینه ی رشد همه جانبه ی نونهالان و جوانان را بیش از گذشته هموار سازند با توجه به این هدف از سال ۸۸ دبستان امام علی (ع) با اتخاذ روش آموزشی کشفی هدایت شده فعالیت خود را آغاز نموده اند.

دانش آموزان در این روش آموزشی در عین اینکه احساس آزادی دارند بسیار هم منظم هستند آنها برای یادگیری خود را مجبور نمی بینند و به نیکی یافته اند که خود مسئول کارهایشان هستند. این امر احساس مسئولیت را در ایشان بالا برد. تا جایی که بدون نیاز به تشویق و تنبیه و یا تذکرات اولیا و مربیان به انجام وظایف خود می پردازند. دانش آموزان دبستان امام علی(ع) عاشق مدرسه شان هستند و از بودن در آن احساس آرامش می کنند به حدی که تعطیلی مدرسه شان برایشان خوشایند نیست.

۶- مراحل اجرا

۱- طرح موضوع در جامعه تعلیمات اسلامی و مسئولان وقت.

۱-۲ برگزاری جلسات با مدارس و اساتیدی که مجری این طرح بوده اند.

۱-۳ بررسی و شناخت چالشها و آسیب های احتمالی این روش آموزشی

۱-۴ برگزاری جلسات با اولیا

۱-۵ در اجرای این روش با توجه به اینکه در هر کلاس ۲ آموزگار را باید مشغول به فعالیت باشند آیا از لحاظ

هزینه ی مشکل مالی پیدا نخواهیم کرد؟

۲- اجرا

۲-۱ گزینش و جذب نیروهای متخصص و متعدد و مربیان با انگیزه و خلاق

۲-۲ استفاده از اساتید مجرب جهت آموزش مربیان

۲-۳ فضاسازی مدرسه در راستای اجرای این روش آموزشی.

۳- ارزیابی

۳-۱ ارزیابی نحوه ی اجرای آموزگاران

۳-۲ ارزیابی دانش آموزان

۷- نتایج و پیامدها

نتایج:

هدف معین :

توجه آموزگاران به تفاوت های فردی دانش آموزان که باعث شده خواسته آموزگاران متناسب با توانایی هر فرد باشد .
هدایت دانش آموزان در امر یادگیری علوم پایه به نحوی که بتواند علاوه بر تحصیل دانش و فراگیری آن ، مهارت تجربه و تحلیل و حل مسائل پیش رو را پیدا کنند. ارتقا مهارت برقراری ارتباط با انسان ها و مشارکت فعال در حل مسائل.
دقت آموزگاران در ارزشیابی روزانه دانش آموزان باعث تولید کارنامه روزانه برای هر فرد شده است.

پیامدها:

اثرات درازمدت ارائه تجربه / نوآوری :

- بالا رفتن لذت یادگیری در دانش آموزان و جدی گرفتن یادگیری در زندگی
- درست استفاده کردن از موقعیت های علمی
- این روش آموزشی باعث میشود بچه ها در مورد خود احساس خوبی پیدا کنند که این امر منجر به عزت نفس آنها و ارتباط خوب آنها با دیگران میشود.
- بنابر این که در این روش آموزشی اصل نشاط و شادابی خیلی اهمیت داده میشود بنابراین دانش آموزان با توجه به این اصل مهم امید به زندگی بهتر پیدا خواهند کرد و برای عبور از مشکلات و سختی ها آماده تر می شوند.

(د) نکات برجسته

۸- چالش‌ها و تصمیمات مهم (جداول زیر را به تعداد مورد نیاز تکمیل کنید)

حوزه	دسته بندی چالش‌ها مثلا چالش‌های فنی و چالش‌های مدیریتی
شرح چالش ۱	به نحو احسن اجرا نکردن روش توسط مربیان در سالهای اول فعالیت دبستان
راه حل مواجهه با چالش (تصمیم)	حضور مربیان و آموزگاران در کلاس درس مدرسه ای که تجربه کافی در اجرای این روش آموزشی را دارند.
چرایی تصمیم	با توجه به شیوه اجرایی همکاران این تصمیم اتخاذ گردید
منابع اطلاعاتی و دانشی	کتب و اساتید و مجریان این طرح
دستاوردها و نتایج این تصمیم و پیامدهای ناخواسته آن	نقایص در اجرای روش به مراتب کمتر است

۹- نقاط قوت و ضعف تجربه

نقاط قوت	نقاط ضعف
متفکر شدن دانش آموزان و پیگیری حل مسئله (ارائه راه حل های مختلف بر حل یک مسئله و یا مشکل)	فاصله زیاد دیدگاه های خانواده با روش آموزشی
صمیمیت دانش آموزان با مربیان و احساس آرامش آموزش استقلال و کسب مهارت در کارها و ایجاد علاقه به مدرسه	

۱۰- آموخته های بدست آمده

موضوع / حوزه	شرح آموخته
	یکی از موارد مهمی که در دستاورد این روش آموزشی بوده ایجاد شادابی و نشاط در بین دانش آموزان شده است. چنانچه میدانیم هرچه محیط شادتر باشد یادگیری در سطح بالاتری صورت می گیرد.
	این روش آموزشی حتی در مورد همکاران نیز باعث ارتباط خلاقیت و ابتکار عمل در نحوه ی تدریس آنها نیز شده است.

هـ) موارد تکمیلی

۱۱- مقایسه با تجارب مشابه/مرتبط

عنوان تجربه	تشریح شباهتها و تفاوتها	نوآوری / تمایز این تجربه

۱۲- همکاران این تجربه

نام و نام خانوادگی	واحد/سمت	نقش در تجربه	اطلاعات تماس
آقای محمد جواد علی اکبریان	دبستان میزان مدیر	اجرای روش	۶۶۵۲۲۴۰۰
آقای رحیمی	دبستان میزان ۲	اجرای روش	۶۶۵۰۲۴۰۴

۱۳- تکمیل و اعتبارسنجی

پیشنهادهای برای تکمیل این سند تجربه

دانشمندان معتقدند که انسان ها داری هوش های متفاوتی می باشند (که عبارتند از هوش مکانی - منطقی - حرکتی - جسمانی - موسیقایی- میان فردی - زبانی) حال شاید بعضی از افراد در چند مورد از این هوش از توانایی بالایی برخوردار باشند و بعضی در یک مورد و یا بیشتر یا کمتر.

پیشنهاد دیگر در هنگام ثبت نام دانش آموزان، آزمون هایی طراحی گردد که بتوان حتی المقدور تشخیص داد که دانش آموز مورد نظر در کدام مورد قویتر است. و اطلاعات بدست آمده از سطح هوش دانش آموزان را در اختیار مربیان قرار داد تا آن ها با شناختی که بدست می آورند بتوانند از طبیعی ترین کانال یاد گیری دانش آموز وارد شوند و به بالا بردن سطح علمی و کاربردی دانش آموزان کمک کند.

نام و نام خانوادگی	واحد/سمت	دلیل معرفی

۱۴ - اسناد و مدارک مرتبط

نام سند	موضوع	نوع سند	کد سند	محل نگهداری
نگاهی به روش میزان	مدرسه های ابتدایی	کتاب	شماره کتابشناسی ملی ۲۶۷۵۶۱۶	کتابخانه دبستان امام علی (ع)
نمون برگ ها و پیوست های روش میزان	مدرسه های ابتدایی	کتاب	شماره کتابشناسی ملی ۲۷۰۹۰۵۰	کتابخانه دبستان امام علی (ع)